

Datum: 19 april 2019

Geachte dames en heren,

Op donderdag 25 april debatteert u met minister Ollongren over het IBP en het Sociaal Domein. Gemeenten hebben te kampen met majeure financiële problemen op twee delen van het sociaal domein:

- Jeugdzorg
- Gevolgen GGZ-akkoord

Jeugdzorg

Gemeenten hebben bij voortduring aandacht gevraagd voor de stijgende tekorten in de jeugdzorg waar het overgrote deel van de gemeenten mee te kampen heeft. Naar onze mening is dat het gevolg van de combinatie van de bij de decentralisatie doorgevoerde efficiencykorting van in totaal € 450 miljoen en de volumegroei in de jeugdzorg; steeds meer kinderen en jongeren maken gebruik van jeugdzorg. Minister De Jonge heeft afgelopen najaar toegezegd samen met de VNG nader onderzoek te doen. Dat onderzoek is in drie delen uitgevoerd:

1. Volume-onderzoek
2. Diepte- of benchmarkonderzoek bij 26 gemeenten
3. Analyse van het Fonds Tekortgemeenten

Daarnaast heeft de minister in het AO sociaal domein op 3 oktober in de Tweede Kamer toegezegd de IV-3 cijfers 2017 ook te willen betrekken in de besluitvorming. Hieruit blijkt een fors negatief mutatieverschil van 2016 op 2017 van € 1,4 mld bij gemeenten op het domein Wmo en Jeugd.

De drie onderzoeken zullen tussen dit moment van schrijven en het debat naar de Kamer worden gezonden, zo heeft minister De Jonge de leden van de vaste commissie voor VWS vorige week toegezegd. Wij zijn van mening dat de volumeontwikkelingen zodanig zijn dat die rechtvaardigen dat bij Voorjaarsnota extra budget wordt vrijgemaakt. Wij vragen u de minister op te roepen zich in het kabinet hier ook hard voor te maken.

Deze oproep wordt nog pregnanter vanwege aanvullend onderzoek door de VNG. Dat heeft aangetoond dat onder de 19 grootste gemeenten de omvang van de tekorten jeugd in 2018 ruim € 200 miljoen is.

GGZ

De VNG is vanaf het begin betrokken bij de totstandkoming van het Hoofdlijnenakkoord GGZ dat staatssecretaris Blokhuys met een groot aantal organisaties heeft afgesloten. De VNG onderschrijft de doelen, maar heeft nog niet getekend. Dat hebben wij ook vorig najaar de Kamer bericht bij gelegenheid van de begrotingsbehandeling VWS.

De VNG wil nogmaals benadrukken dat het het Hoofdlijnenakkoord pas kan tekenen als er financiële ruimte komt voor gemeenten om de gevolgen van ambulantisering in de GGZ goed op te vangen. Gemeenten worstelen met de opvang van ambulantisering. Deze loopt al enkele jaren en leidt tot steeds meer kosten en problemen met veiligheid in wijken. De bijkomende schaarste aan passende woningen versterkt dit.

Wij roepen u daarom op dat ook minister Ollongren er zich voor uitspreekt bij Voorjaarsnota voldoende budget vrij te maken, zodat wij in staat zijn het Hoofdlijnenakkoord te tekenen.